

OSMANLI DÖNEMİNDE ADANA ERKEK ÖĞRETMEN OKULU

Hamza ALTIN*

Özet

Adana Dârümuallimîn'den 1893 yılında 2, 1894 yılında 4, 1895 yılında 6, 1896 yılında 10, 1897 yılında 7, 1898 yılında 1, 1899 yılında 10, 1900 yılında 18, 1901 yılında 3, 1902 yılında 9, 1903 yılında 5, 1904 yılında 4, 1905 yılında 6 öğrenci mezun oldu.

1317 (1899) Maarif Salnamesi'ne göre okulda 3, 1318 (1900) Maarif Salnamesi'ne göre ise okulda yalnızca 2 öğrenci bulunmaktaydı. Hüseyin Saib Efendi isimli bir zat okulun öğretmen kadrosundaydı. Öğrenci çok az da olsa okulun hizmetleri ile ilgilenen bir de hademe görevlendirilmişti. 1321 (1903) Maarif Salnamesi'nde öğretmen ve hizmetli ile ilgili bilgiler aynı idi. Fakat öğrenci sayısı 10'a çıkmıştı.

Öğrenciler 11 Ağustos 1900 tarihinde yapılan bir ankette yer alan sorulara verilen cevaplarda okula kendi rızaları ile geldiklerini ve okulu idadilere tercih ettiklerini belirtmekteydiler.

19 Şaban 1319 (1 Aralık 1901) tarihli bir belgeden söz konusu tarihte Adana Erkek Öğretmen Okulu'nda toplam 13 öğrencinin var olduğu anlaşılmaktadır.

Osmanlı döneminde taşradaki önemli öğretmen okullarından biri olan Adana Dârümuallimîn'i 1916-1917 eğitim-öğretim yılında hizmet vermeye devam etmekteydi.

Anahtar Kelimeler: *Adana, Dârümuallimîn, Osmanlı, Maarif*

* Doç. Dr. Kilis 7 Aralık Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü, hamzaaltin@kilis.edu.tr

KAYNAKÇA

ARŞİV BELGELERİ

- BOA, MF.ALY.*, Dosya No: 14, Gömlek No: 5; *BOA, MF.ALY.*, Dosya No: 14, Gömlek No: 25.
- BOA, MF.ALY.*, Dosya No: 14, Gömlek No: 45.
- BOA, MF.İST.*, Dosya No: 33, Gömlek No: 76.
- BOA, MF.İST.*, Dosya No: 13, Gömlek No: 1.
- BOA, İ.DUİT.*, Dosya No: 84, Gömlek No: 25.
- BOA, DH.İD.*, Dosya No: 195, Gömlek No: 50.
- BOA, MF.İST.*, Dosya No: 33, Gömlek No: 76.
- BOA, DH.UMVM.*, Dosya No: 16, Gömlek No: 27.
- BOA, MF.ALY.*, Dosya No: 10, Gömlek No: 23.
- BOA, MF.ALY.*, Dosya No: 10, Gömlek No: 68.
- BOA, MF.ALY.*, Dosya No: 11, Gömlek No: 92.
- BOA, MF.ALY.*, Dosya No: 14, Gömlek No: 5
- BOA, MF.ALY.*, Dosya No: 13, Gömlek No: 50.
- BOA, MF.ALY.*, Dosya No: 10, Gömlek No: 57.

DİĞER KAYNAKLAR

- Maarif-i Umumiye Nezareti Celilesi 1310-1311 Senesi İstatistiği*, Matbaa-yı Âmire, İstanbul, 1318.
- Maarif-i Umumiye Nezareti Celilesi İstatistiği*, Matbaa-yı Âmire, İstanbul, Tarihsiz.
- Maarif-i Umumiye Nezareti Celilesi, İhsaiyat Kalemî*, Matbaa-yı Âmire, İstanbul, 1318.
- Maarif-i Umumiye Nezareti İstatistik Müdüriyeti*, Matbaa-yı Âmire, İstanbul, 1328.
- Maarif-i Umumiye Nezareti İhsaiyat Kalemî*, Matbaa-yı Âmire, İstanbul, 1334.
- 1329-1330 İhsaiyat Mecmuası*, Matbaa-yı Âmire, İstanbul, 1332.
- Salname-i Maarif-i Umumiye 1316.*
- Salname-i Maarif-i Umumiye 1317.*
- Salname-i Maarif-i Umumiye 1318.*
- Salname-i Maarif-i Umumiye 1319.*
- Salname-i Maarif-i Umumiye 1321.*
- Osmanlı Devlet Salnamesi, yıl 1303.*
- Şehbal*, S. 96, Mayıs 1330.
- BERKER, Aziz, *Türkiye'de İlköğretim*, Ankara, 1945.
- AKYÜZ, Yahya, *Türk Eğitim Tarihi*, İstanbul, 2001.
- KODAMAN, Bayram, *Abdülhamid Devri Eğitim Sistemi*, Ankara 1988.
- Mahmud Cevad İbnü's-Şeyh Nafi, *Maârif-i Umumiye Nezareti Tarihçe-i Teşkilât ve İcrââtı*, Ankara, 2002.
- YÜCEL, H. Ali, *Türkiye'de Orta Öğretim*, Ankara, 1994.